

Зокрема, вважається, що необхідно розробити концептуально нову систему забезпечення національної безпеки і оборони, яка в повній мірі відповідатиме реаліям сьогодення та в загальному вигляді полягатиме в:

- очищенні влади від корупції та агентури іноземних держав;
- посиленні обороноздатності держави;
- реформуванні сектору безпеки і оборони;
- запровадження ефективного контррозвідувального режиму на всій території України;
- підвищення ефективності боротьби з тероризмом, екстремізмом, сепаратизмом;
- адаптації положень національного законодавства до сучасного стану розвитку суспільно-політичних процесів в країні;
- ініціюванні перегляду міжнародної системи «стримувань та противаг» тощо.

Список використаних джерел та літератури:

1. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.5.ua/suspilstvo/u-sbu-povidomyly-khto-realizovuie-rosiiskiy-plan-po-razvalu-ukrainy-shatun-130830.html>
2. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%BB%D0%B0%D0%BD_%C2%AB%D0%A8%D0%B0%D1%82%D1%83%D0%BD%C2%BB.
3. Черниш Р. Ф. Щодо окремих аспектів протидії інформаційному тероризму в сучасних умовах / Р.Ф. Черниш, І. М. Осауленко // Протидія терористичній діяльності: міжнародний досвід і його актуальність для України: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (30 вересня 2016 року). – К. : Національна академія прокуратури України, 2016. – С. 367–369.

Магась-Демидас Юлія Іванівна

кандидат історичних наук, доцент

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Концепція «Нова школа» - крок до покращення реалізації права на освіту

Реформування системи освіти в Україні здійснюється на базі відповідних нормативно-правових актів. Одним із таким документів є затверджена у листопаді 2016 р. Концепція «Нова школа». Вона покликана окреслити майбутню модель середньої школи в нашій державі.

Метою цієї публікації є аналіз окремих постулатів указанного документа, а також розгляд прикладів щодо вирішення деяких освітніх проблем у зарубіжних школах.

Сьогодні основними нормативно-правовими актами, що моделюють школу майбутнього в Україні, є «Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 років» [1] та Концепція «Нова школа»[2].

Першим напрямом «Концепції розвитку освіти» є приведення структури освіти у відповідність до потреб сучасної економіки та інтеграції України в європейський економічний та культурний простір. Зокрема, передбачається, привести у відповідність із типовими європейськими нормами загальну тривалість

навчання в школі (12 років) та тривалість навчального року. Концепція також закріплює застосування ЗНО при переході від одного рівня освіти до іншого.

Другим напрямом Концепції розвитку освіти є реформування змісту освіти, запровадження єдиних стандартів знань, умінь і навичок. Реформування проблеми кадрового забезпечення здійснюватиметься через упровадження обов'язкового письмового трудового контракту з усіма педагогічними працівниками за результатами незалежної сертифікації або атестації, введення надбавок за використання прогресивних методик навчання, врахування результатів ЗНО учнів тощо. Передбачено реорганізацію системи управління, фінансування та менеджменту освіти шляхом децентралізації, автономії навчальних закладів, дотримання принципу відповідальності навчальних закладів за результати освітньої та виховної діяльності [3].

Усі ці постулати конкретизовані у Концепції «Нова школа». Тут ідеться: «Потужну державу і конкурентну економіку забезпечить згуртована спільнота творчих людей, відповідальних громадян, активних і підприємливих. Саме таких повинна готувати середня школа України» [2, с. 7].

Пропонуються наступні шляхи удосконалення освіти:

1. Новий зміст освіти, заснований на формуванні компетентностей, необхідних для успішної самореалізації в суспільстві.
2. Педагогіка, що ґрунтується на партнерстві між учнем, учителем і батьками.
3. Орієнтація на потреби учня в освітньому процесі, дитиноцентризм.
4. Нова структура школи, яка дозволяє добре засвоїти новий зміст і набутти компетентності для життя.
5. Умотивований учитель, який має свободу творчості й розвивається професійно.
6. Наскрізний процес виховання, який формує цінності.
7. Децентралізація та ефективне управління, що надасть школі реальну автономію.
8. Справедливий розподіл публічних коштів, який забезпечує рівний доступ усіх дітей до якісної освіти [2, с. 9].

Педагогіка партнерства передбачає: повагу до особистості; доброзичливість і позитивне ставлення; довіру у відносинах, стосунках; діалог – взаємодію – взаємоповагу; розподілене лідерство (право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків); принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей) [2, с. 16]. На наш погляд, частина вищевказаних постулатів не є абсолютно новими у нашій системі освіти, вони давно є складовою підготовки майбутніх педагогів та їх професійної діяльності. Звісно, ці принципи завжди є актуальними та їх реалізація потребує вдосконалення, що залежить як від ставлення самого педагога до своєї діяльності, так і від системи, у якій він змушений працювати.

Тому тісно пов'язаним із попереднім є наступний аспект – вмотивованість учителя. Проголошується надання йому академічної свободи., що полягатиме у підготовці ним власних авторських навчальних програм, можливість самому обирати підручники, методи, стратегії, способи і засоби навчання; активно висловлювати власну фахову думку. Держава повинна гарантувати учителеві свободу від втручання у професійну діяльність. Іде мова також і про матеріальне заохочення педагога [2, с. 18].

Неоднозначне ставлення викликає трактування Концепцією зміни ролі вчителя в навчальному процесі: «...варто говорити про нову роль учителя – не як єдиного наставника та джерело знань, а як коуча, фасилітатора, тьютора, модератора в індивідуальній освітній траєкторії дитини» [Там само]. Без сумніву, усі ці «ролі» є необхідними для продуктивної педагогічної діяльності у школі, яка зобов'язана йти в ногу з часом та готувати компетентну особистість. Проте, викликає сумнів доцільність надмірного використання в документі іноземних слів для позначення функцій учителя, адже усі ці слова мають цілком прийнятні, на наш погляд, відповідники, що вже є усталеними в українській мові: організатор, вихователь, тренер, консультант, ведучий тощо (частина з них, до речі, теж іншомовного походження). Чим викликане таке засилля іноземних слів: невмінням підібрати підходящий український переклад, прагненням посилити реформаторський дух документа чи іншими мотивами? Прикро, що поряд із постійними розмовами про необхідність захисту рідної мови, ми продовжуємо засмічувати її тепер уже не лише русизмами, а й англійськими словами (що окремі люди сприймають як ознаку сучасності й освіченості), тим більше, коли мова йде про освітню галузь. Чи не варто брати приклад із таких європейських країн, як, скажімо, Чехія, Польща, де подібні тенденції не допускаються?

Концепцією передбачено перебудову структури ЗОШ: початкова освіта (тривалість чотири роки); базова середня освіта, яка здобувається в гімназії (тривалість п'ять років); профільна середня освіта, яка здобувається в ліцеї або закладах професійної освіти (тривалість три роки) [2, с. 22].

На фоні постійних розмов про проблеми у вітчизняній освіті та необхідність використання зарубіжного досвіду складається враження, що за кордоном недоліків немає. Проте, навряд чи можна знайти країну, громадяни якої б були цілком задоволені своєю освітньою галуззю. Скажімо, загальновідомим є феномен фінської школи, але слід враховувати, що освітні реформи у Фінляндії розпочалися більше 20 років тому й не припиняються досі.

Нам слід аналізувати не лише плюси зарубіжних шкіл, а й їхні проблеми та способи вирішення. Наприклад, у Португалії сьогодні обговорюється справедливість рейтингу шкіл, який базується на результатах тестування у випускному класі. Останнє місце в країні посідає одна зі шкіл м. Порто, але батьки усе одно віддають туди дітей, бо самі в ній навчалися, або дитина почуває себе там комфортно. Самі діти основною причиною низької успішності школи вважають не систему навчання, а небажання учнів учитися; випускники з високими оцінками після закінчення даного закладу мають достатньо знань, щоб поступити в університет на престижні спеціальності. Директор школи пояснює відсутність мотивації бідністю сімей та безробіттям. Вів вважає, що школу треба оцінювати не за фінальним тестуванням, а за тим, чого зуміла домогтися школа за наявної у неї матеріальної бази та учнівського контингенту: оскільки приватні заклади мають високий рейтинг, вони самі відбирають учнів, складають програми й методики для них, а от звичайні школи таких можливостей не мають. Характерно, що директор приватної школи, яка посідає перше місце в рейтингу і розташована в заможному кварталі, цілком згодна із колегою та вважає, що її заклад є найкращим завдяки більш сприятливим умовам для розвитку [4].

Цікавим прикладом перетворення відстаючого закладу на передовий є школа, розташована у бідному кварталі східної частини Берліну. Насильство, перевтомлені викладачі, масові пропуски уроків були характерними явищами для закладу, якому

загрожувало закриття. Коли зневірені батьки звернулися по допомогу до органів влади, було розроблено план реформування школи, розрахований на 5 років, який успішно реалізовується. План складається з наступних кроків: виділення місцевою владою коштів для реформування; об'єднання початкової школи з середньою в один заклад; будівництво нового багатоповерхового кампуса для середньої школи; запровадження співробітництва із соціальними працівниками; докорінна зміна характеру взаємовідносин між учнями та вчителями; апробація нових методик навчання та виховання; оновлення педагогічного колективу на 80 %. Цікаво, що дехто з нових учителів мав вищу зарплату на попередній роботі, проте прийшов до даної школи, зацікавившись проектом. За словами одного з педагогів із півдня Німеччини, система освіти там більш консервативна, школи відкидають зміни й традиційну модель, тому він переїхав до Берліна, щоб узяти участь в експерименті [Там само].

Отже, нормативно-правова база, що регулює освітню галузь в Україні, містить широкий спектр заходів щодо її реформування. Важливим є використання зарубіжного досвіду та збереження найкращих рис вітчизняної системи освіти. Аналіз вищезазначених прикладів зарубіжних шкіл свідчить про те, що запорукою успішних перетворень є поєднання таких факторів як сприяння органів влади (зокрема, фінансування в належному обсязі), ініціативність батьків та зацікавленість педагогів у підвищенні якості навчально-виховної діяльності. Загалом, Концепція «Нова школа» передбачає усі ці аспекти, проте вирішальним буде бажання й готовність влади та всіх учасників навчального процесу до втілення їх у життя.

Список використаних джерел та літератури:

1. Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 років [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://old.mon.gov.ua/ua/prviddil/1312/1390288033/1414672797/>
2. Нова школа: простір освітніх можливостей [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8%202016/08/21/2016-08-17-3-.pd> - 40 с.
3. Проект Концепції розвитку освіти до 2025 року [Електронний ресурс] // Новини освіти в Україні. - 2014. - 24. 10. - Режим доступу: <http://osvita.ua/news/43501/>
4. Learning world [Електронний ресурс] // Euronews/ - 2006/ - 12. 08. - Режим доступу: <http://ua.euronews.com/2016/08/12/school-rankings-in-the-spotlight>

Василенко Леся Павлівна

кандидат юридичних наук, доцент кафедри правознавства
Житомирського національного агроекологічного університету

Правове регулювання фріланс-послуг

На території Європи та Америки вже давно розвинений ринок фріланс-послуг. Але в нашій країні та країнах СНД стрімкої популярності він набирає лише тепер.